

pow. Opatów
wej. Wielka

KRZYŻTOPÓR
opis zamkowy
1655
rekonstrukcja

TC-OR - 2516-8

Krzyżtopór koło Ujazdu, "elegantissima et bene munita arx" /⁹~~10~~/, wzniesiony przez Krzysztofa Ossolińskiego, wojewodę sandomierskiego, należał do rzędu owych rezydencji, zdumiewających swym ogromem, przepychem, śmiałością pomysłu i rozmachem założenia. Ogromny zamek, ujęty w pięciobok fortecy, wiąże się ściśle z niżej położonym ogrodem. Rozpostarł się on na osi poprzecznej i składał się z dwóch wielkich parterów przy środkowej fontannie i dwóch szpalerowych kwater, o rzucie sześciopromiennych gwiazd. Zakończeniem osi głównej była oranżeria z symetrycznie rozłożonymi grzędami ziół. Część ogrodu ozdobnego otaczały ogrody warzywne i sady, zamknięte murami, których zarys przypominał zarys bastionów.

20. Puffendorf S. - De rebus a Carolo Gustavo gentis communi-
tatem, Nymbergae 1696. Szt. Dahlberga z 1655 r.
na podstawie inwentarycji pomiarowej, Zakład
Arch. Państw. Pol. Warsz. Opusculum E. Lietke 1943.